

HØJESTERETS DOM

afsagt tirsdag den 15. december 2009

Sag 257/2009

(1. afdeling)

Rigsadvokaten

mod

B

(advokat Klaus Ewald, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Odense, 10. afdeling, den 6. august 2009 og af Østre Landsrets 1. afdeling den 2. september 2009. Ved byrettens dom blev B straffet med en bøde på 3.000 kr., mens han ved landsrettens dom blev straffet med 7 dages ubetinget fængsel.

I pådømmelsen har deltaget syv dommere: Torben Melchior, Børge Dahl, Jytte Scharling, Thomas Rørdam, Poul Dahl Jensen, Jens Peter Christensen og Henrik Waaben.

Påstande

Dommen er anket af B med påstand om formildelse.

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse.

Anbringender

B har anført, at der foreligger særlig formildende omstændigheder, hvorfor straffen bør fastsættes til en bøde eller en betinget dom.

Anklagemyndigheden har anført, at der ikke foreligger særlig formildende omstændigheder, og at straffen derfor i overensstemmelse med lovens forarbejder skal fastsættes til ubetinget

fængsel i 7 dage. Hvis sagen afgøres med en bødestraf, vil lovgivningsmagtens udtrykkelige tilkendegivelse om, at overtrædelse af knivforbuddet som "altovervejende hovedregel" skal afgøres med en kort ubetinget frihedsstraf, ikke blive opfyldt.

Retsgrundlaget

Våbenlovens § 4, stk. 1, og § 10, stk. 2, har i dag følgende ordlyd:

"§ 4. På offentligt tilgængelige steder, uddannelsessteder, i ungdomsklubber, fritidsordninger og lignende er det forbudt at bære eller besidde kniv eller dolk, medmindre det sker som led i erhvervsudøvelse, til brug ved jagt, lystfiskeri eller sportsudøvelse eller har et andet lignende anerkendelsesværdigt formål. Forbuddet omfatter dog ikke foldeknive med en klinge på højst 7 cm, der ikke kan fastlåses i udfoldet position.

...

§ 10...

Stk. 2. Overtrædelse af § 4, stk. 1, straffes med fængsel indtil 2 år, under særlig formildende omstændigheder dog med bøde."

I de almindelige bemærkninger til det forslag til lov om ændring af våbenloven, der førte til lov nr. 861 af 23. december 1987, hedder det bl.a. (Folketingstidende 1987-88, 1. samling, tillæg A, sp. 1781-83):

"2. Baggrunden for forslaget

I de senere år er det blevet stadig mere almindeligt, at især yngre personer bærer våben. Samtidig er antallet af overtrædelser af våbenloven steget kraftigt.

...

3. Knivforbud på offentligt sted

...

Det foreslås ... at gøre forbudet mere generelt, således at det for alle personer bliver forbudt at bære kniv og dolk (bortset fra visse lommeknive) på offentligt sted, medmindre besiddelsen har et nærmere angivet konkret formål, der i lovtæksten foreslås afgrænset således, at det sker som led i erhvervsudøvelse, til brug ved jagt, lystfiskeri eller sportsudøvelse eller har et andet lignende anerkendelsesværdigt formål (lovforslagets § 1, nr. 12).

Bag denne afgrænsning ligger, at det kun skal være tilladt at bære kniv på offentligt sted, såfremt der er en særlig, acceptabel grund til det. Efter bestemmelsen vil det således være forbudt at gå med kniv, hvis den bæres blot til pynt eller lignende, eller den ikke skal bruges til noget bestemt. Det vil heller ikke være tilladt at bære kniv f.eks.

med henblik på at kunne forsvare sig eller andre, hvis der eventuelt skulle opstå en truende situation. Efter Justitsministeriets opfattelse er det ud fra de hidtidige erfaringer navnlig i de her nævnte tilfælde, hvor kniven ikke bæres med et forud fastlagt bestemt formål, at der kan opstå farlige situationer med risiko for, at der tilføjes andre personer legemsskade.

Skal kniven derimod anvendes som værktøj i (lovligt) erhverv eller bruges i forbindelse med jagt, lystfiskeri og sportsudøvelse, er det tilladt at bære den på offentligt sted. Det gælder også, når kniven bæres, mens den pågældende person er på vej *direkte* til eller fra den pågældende aktivitet. Opregningen i lovteksten er ikke udtømmende, jf. ordene "eller andet lignende anerkendelsesværdigt formål". Således vil kniv også kunne bæres som led i anden lovlig fritidsaktivitet. Dette vil f.eks. gælde for spejdere og andre, der dyrker friluftsvirksomhed og i den forbindelse anvender kniv.

Herudover vil der være en række andre tilfælde, hvor det ud fra formålet med bestemmelsen vil være tilladt at bære kniv på offentligt sted. Her tænkes navnlig på situationer, hvor det i forbindelse med transport af en kniv fra ét sted til et andet ikke kan undgås, at kniven medbringes på (passerer) offentligt område. Kniven er f.eks. købt i en forretning og skal bringes hjem til bopælen.

Med hensyn til beviset for, om bestemmelsen er overtrådt, må udgangspunktet tages i den almindelige processuelle grundsætning, at anklagemyndigheden har bevisbyrden. Det er således ikke tiltalte, der selv skal bevise, at kniven bæres som led i erhverv m.v. Noget andet er, at sigtede/tiltalte for at kunne unddrage sig strafansvar i praksis i almindelighed ikke vil kunne nøjes med at *hævde*, at kniven skal bruges til et af de formål, der fritager for straf, hvis der ikke samtidig foreligger omstændigheder f.eks. med hensyn til påklædning, tid og sted, måden kniven bæres på, knivens art m.v., der underbygger denne påstand. Denne samlede bedømmelse vil medføre, at der forekommer en række situationer, hvor personer normalt aldrig lovligt vil kunne bære kniv. Det vil f.eks. gælde tilskuere til sportskampe, gæster på værtshuse og personer, der går "i byen for at more sig".

Offentligt sted beskrives i loven som *steder, hvortil der er almindelig adgang*, dvs. veje, parker og f.eks. jernbanestationer, offentlige befordringsmidler, herunder hyrevogne, forlystelsessteder samt i åbningstiden butikker, butikcentre og offentlige kontorer. Området svarer til det område, der er omfattet af normalpolitivedtægtens § 3.

Ordet "*bære*" omfatter – som i våbenlovgivningen i øvrigt – også det tilfælde, hvor kniven medbringes i en taske eller anden håndbagage.

Forbudet omfatter ikke foldeknive (*lommeknive*) med en klinge på højst 7 cm. Som begrundelse for at undtage (visse) lommeknive kan anføres, at disse bruges af et stort antal mennesker til helt dagligdags og fredelige, praktiske gøremål. Et forbud, der omfatter alle lommeknive, ville således indebære et indgreb i mange borgeres almindelige værer."

Ved lov nr. 350 af 23. maj 1997 om ændring af bl.a. våbenloven gennemførtes en skærpelse af straffen for besiddelse af knive på offentlige steder uden et anerkendelsesværdigt formål. I

lovforslagets almindelige bemærkninger hedder det bl.a. (Folketingstidende 1996-97, tillæg A, side 3209):

”For at bekæmpe den meget farlige vold, som begås med disse våben, herunder især den meget grove vold, som i flere tilfælde er begået af unge, som medbringer knive på diskoteker og andre steder, når de går i byen om aftenen, findes der behov for en skærpelse af straffene.”

Ved en lovændring i 2004 (lov nr. 217 af 31. marts 2004) gennemførtes på ny en skærpelse af våbenlovens bestemmelser om knive. Ændringerne gik bl.a. ud på, at også besiddelse af knive i biler, der befinder sig på offentligt tilgængelige steder, blev omfattet af forbuddet i lovens § 4, stk. 1. Baggrunden for denne ændring var ifølge forarbejderne (Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 3117), at politiet havde peget på, at der ofte medbringes kniv i biler. Rigsadvokaten anførte i den forbindelse, at knive, der bæres eller besiddes i personbiler, kan udgøre en risiko for, at kniven bliver anvendt ved bl.a. vold, ligesom der ikke er den store forskel på, om en kniv medbringes i en bil eller bæres af en person, der går eller cykler på offentlig vej. Rigsadvokaten anførte også, at en kniv, der opbevares i en parkeret bil, hurtigt kan hentes af personer, der ønsker at anvende kniven til voldshandlinger mv. Af det i forarbejderne anførte sted fremgår endvidere, at en håndværkers opbevaring af knive i en værktøjskasse i bilen i dagtimerne typisk vil være udtryk for, at der er et anerkendelsesværdigt formål hermed, uanset at dette ikke sker i forbindelse med direkte transport til eller fra en arbejdsopgave.

Våbenlovens § 10, stk. 3 (nu stk. 2), fik den nugældende affattelse ved lov nr. 500 af 17. juni 2008. I de almindelige bemærkninger til lovforslaget hedder det bl.a. (Folketingstidende 2007-08, 2. samling, tillæg A, side 5988-89):

”4.2 Lovforslagets udformning

I lyset af den seneste tids voldsepisoder, der har involveret brug af kniv, har Justitsministeriet overvejet, hvordan man kan bekæmpe denne form for personfarlig kriminalitet og således forhindre nye knivoverfald.

Straffen for at overtræde forbuddet mod at bære eller besidde kniv på offentligt tilgængelige steder mv., jf. våbenlovens § 4, stk. 1, er i dag i førstegangstilfælde en bøde på enten 3.000 kr. eller 5.000 kr. afhængig af knivens art, jf. pkt. 4.1 ovenfor. Efter Justitsministeriets opfattelse er der imidlertid behov for en betydelig skærpelse af straffene på dette område, således at det på en tydelig og forståelig måde tilkendes gives, at forbuddet mod at bære kniv på offentligt tilgængelige steder skal overholdes.

Det er Justitsministeriets vurdering, at det vil have en præventiv effekt at gennemføre en strafskærpelse, hvorefter ulovlig besiddelse af kniv på offentligt tilgængelige steder som udgangspunkt skal straffes med frihedsstraf allerede i førstegangstilfælde.

Det foreslås på den baggrund, at våbenlovens § 10, stk. 3, affattes således, at overtrædelse af § 4, stk. 1, straffes med fængsel indtil 2 år, under særlig formildende omstændigheder dog med bøde.

Det forudsættes i den forbindelse, at der i *førstegangstilfælde* af overtrædelse af § 4, stk. 1, som altovervejende hovedregel fastsættes en kort ubetinget frihedsstraf på 7 dages fængsel.

For unge under 18 år kan straffen dog gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste, hvis betingelserne herfor er opfyldt.

Hvis der foreligger særlig formildende omstændigheder, kan der – både for lovovertrædere over og under 18 år – i førstegangstilfælde idømmes bøde i stedet for fængsel. Der kan således forekomme tilfælde, hvor en frihedsstraf i førstegangstilfælde vil forekomme urimelig henset til de omstændigheder, hvorunder kniven har været medbragt.

Særlig formildende omstændigheder kan navnlig tænkes at foreligge i tilfælde, hvor en person oprindelig har haft et anerkendelsesværdigt formål (i våbenlovens forstand) med at bære eller besidde kniv på offentligt tilgængeligt sted, men på grund af f.eks. et svinkeærinde eller en forglemmelse efterfølgende er kommet i en situation, hvor det ikke (længere) er lovligt at bære eller besidde den pågældende kniv.

Der kan således efter omstændighederne foreligge særlig formildende omstændigheder, hvis der f.eks. er tale om en person, som efter en arbejdsdag, fisketur, spejdertur eller lignende, hvor vedkommende lovligt har båret eller været i besiddelse af en kniv, foretager et restaurationsbesøg med kniven i lommen eller tasken i stedet for at tage direkte hjem og dermed overtræder forbuddet i våbenlovens § 4, stk. 1.

Hvis en person bærer kniv på steder eller under omstændigheder, hvor der er en nærliggende risiko for, at der kan opstå tilspidsede situationer af potentiel voldelig karakter – f.eks. i værtshusmiljøer i aften- eller nattetimerne – vil der dog kun sjældent foreligge særlig formildende omstændigheder, uanset om den pågældende person tidligere på dagen har haft et anerkendelsesværdigt formål med at bære kniven.

Hvis der foreligger særlig formildende omstændigheder, forudsættes der som hidtil idømt en bøde på 3.000 kr. Hvis forholdet samtidig udgør en overtrædelse af våbenbekendtgørelsens § 14, stk. 1, forudsættes bøden fastsat til 5.000 kr.”

I de specielle bemærkninger til § 10, stk. 3, hedder det bl.a. (Folketingstidende 2007-08, 2. samling, tillæg A, side 5993):

”Til nr. 4 (§ 10, stk. 3)

Med den foreslåede ændring af bestemmelsen tilsigtes en skærpelse af straffen for overtrædelse af § 4, stk. 1, således at der i *førstegangstilfælde* af overtrædelse af § 4, stk. 1, som altovervejende hovedregel fastsættes en kort ubetinget frihedsstraf på 7 dages fængsel.

...

I tilknytning til de foreslåede strafskærpelser skal det generelt bemærkes, at fastsættelse af straffen fortsat vil bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige sagens omstændigheder, og at de angivne strafpositioner vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpene eller formildende omstændigheder.”

Højesterets begrundelse og resultat

Det har siden 1987 efter våbenlovens § 4, stk. 1, været forbudt på offentligt tilgængelige steder at bære kniv eller dolk – bortset fra foldeknive med en klinge på højst 7 cm – medmindre det sker som led i erhvervsudøvelse, til brug ved jagt, lystfiskeri eller sportsudøvelse eller har et andet lignende anerkendelsesværdigt formål. Forbuddet er et led i bekæmpelsen af den farlige vold, som begås med knive, især af unge, som medbringer knive på diskoteker og andre steder, når de bevæger sig ud i aften- og nattelivet.

Forbuddet angik oprindeligt kun det at bære en kniv, men er udvidet til at gælde for enhver form for besiddelse af kniv, således at det også er strafbart at have en kniv liggende i bil på offentligt tilgængeligt sted uden anerkendelsesværdigt formål. Det gælder endvidere nu også på uddannelsessteder, i ungdomsskoler, fritidsordninger og lignende. Undtagelsen vedrørende foldeknive med en klinge på højst 7 cm er gjort betinget af, at klingens ikke kan fastlåses i udfoldet position.

Strafferammen for overtrædelse af forbuddet mod at bære eller besidde kniv på offentligt tilgængeligt sted var oprindeligt bøde, hæfte eller under skærpene omstændigheder fængsel indtil 2 år. Ved ændringen af våbenloven i 2008 blev § 10, stk. 3 (nu stk. 2), affattet således: ”Overtrædelse af § 4, stk. 1, straffes med fængsel indtil 2 år, under særlig formildende omstændigheder dog med bøde.”

Det er i forarbejderne til bestemmelsen forudsat, at der i førstegangstilfælde ”som altovervejende hovedregel” idømmes en kort ubetinget frihedsstraf på 7 dages fængsel. Indførelsen af denne strafskærpelse er i forarbejderne ledsaget af en bemærkning om, at fastsættelse af straf-

fen fortsat vil bero på ”domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige sagens omstændigheder.”

Bestemmelsen om, at der ved overtrædelse af § 4, stk. 1, ”under særlig formildende omstændigheder” straffes med bøde, er i forarbejderne begrundet med, at der kan forekomme tilfælde, hvor en frihedsstraf i førstegangstilfælde ”vil forekomme urimelig henset til de omstændigheder, hvorunder kniven har været medbragt.”

Spørgsmålet er derfor, om en frihedsstraf i et førstegangstilfælde og under omstændigheder som i den foreliggende sag må anses for urimelig i lyset af det foran anførte.

Ved afgørelsen heraf må der tages hensyn til, at formålet med forbuddet og strafskærpelsen navnlig har været at undgå, at unge, når de bevæger sig ud i aften- og nattelivet, tager kniv med. Formålet har ikke været at forhindre almindelig brug af knive som værktøj. Til illustration af, hvornår der foreligger særlig formildende omstændigheder, er det i forarbejderne anført, at det navnlig kan tænkes i tilfælde, hvor en person fra en situation, hvor der var et anerkendelsesværdigt formål med at have kniven et offentligt tilgængeligt sted, på grund af en forglemmelse eller et svinkeærinde er kommet i en situation, hvor det ikke længere er lovligt at have kniven. Der kan således efter forarbejderne foreligge særlig formildende omstændigheder, hvis der f.eks. er tale om en person, som efter en arbejdsdag, fisketur, spejdertur eller lignende, hvor vedkommende lovligt har båret eller været i besiddelse af en kniv, går på restauration med kniven i lommen eller tasken i stedet for at tage direkte hjem og dermed overtræder forbuddet i § 4, stk. 1. Det er hertil i forarbejderne føjet, at hvis en person bærer kniv på steder eller under omstændigheder, hvor der er en nærliggende risiko for, at der kan opstå tilspidsede situationer af potentiel voldelig karakter – f.eks. i værtshusmiljøer i aften- eller nattetimerne – vil der dog kun sjældent foreligge særlig formildende omstændigheder, uanset om den pågældende person tidligere på dagen har haft et anerkendelsesværdigt formål med at bære kniven.

Det følger heraf, at der – i overensstemmelse med den linje, der er fulgt i hidtidig byrets- og landsretspraksis – ved afgørelsen af, om der i førstegangstilfælde skal anvendes straf af 7 dages fængsel eller bøde må tages hensyn til en lang række forhold. Knivens art er således relevant for den samlede bedømmelse – der er f.eks. forskel på en springkniv og en hobbykniv og

på en dolk og en kniv i et multiværktøj. Det er også af betydning, om vedkommende har kniven på sig, med sig eller i sin bil mv. – om det er i lommen på almindeligt tøj eller arbejdstøj, i en taske eller pakke, i en bildørs sidelomme eller værktøjskasse osv. Tiden og stedet, hvor vedkommende befinder sig med en kniv uden anerkendelsesværdigt formål, spiller en rolle. I bedømmelsen indgår endvidere, hvorfor vedkommende befinder sig i den pågældende situation, og hvorfor kniven er med – der er f.eks. forskel på, om den med vilje er taget med til et offentligt tilgængeligt sted uden anerkendelsesværdigt formål eller ved en forglemmelse er kommet med hjemmefra – samt hvad der er forklaret herom og troværdigheden heraf.

B var i besiddelse af to hobbyknive, som stammede fra hans arbejdsplads – en tankstation – hvor han anvendte dem. Knivene lå i lommen i døren til førersædet i hans bil sammen med andre effekter til brug for arbejdet på tankstationen. Forholdet er begået mellem kl. 3 og 4 om morgenen ud for et diskotek i Havnegade i Middelfart, hvor B befandt sig med sin bil, fordi han havde lovet at køre for nogle venner, der havde været på diskoteket. Det må efter byrettens og landsrettens bevisvurdering lægges til grund, at han ikke selv havde været inde på diskoteket og heller ikke skulle det, og at han ikke havde tænkt på, at han havde knivene i bilen.

Ved en samlet bedømmelse finder Højesteret i overensstemmelse med det, der er anført om forståelsen af våbenlovens § 10, stk. 2, at der – uanset tiden og stedet for lovovertrædelsen – foreligger særlig formildende omstændigheder, således at udgangspunktet om en ubetinget frihedsstraf må fraviges.

Det er i forarbejderne forudsat, at straffen for besiddelse af kniv under særlig formildende omstændigheder er en bøde på 3.000 kr. Parterne har ikke haft bemærkninger til, at en eventuel bødestraf i det foreliggende tilfælde fastsættes i overensstemmelse hermed.

Højesteret stadfæster herefter byrettens fastsættelse af straffen til en bøde på 3.000 kr.

Thi kendes for ret:

Byrettens dom stadfæstes.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for byret, landsret og Højesteret.

UDSKRIFT
AF
ØSTRE LANDSRETS DOMBOG

DOM

Afsagt den 2. september 2009 af Østre Landsrets 1. afdeling
(landsdommerne A. F. Wehner, Arne Brandt og Olaf Tingleff med domsmænd).

1. afd. a.s. nr. S-2318-09:

Anklagemyndigheden

mod

⚓

(cpr.nr.)

(advokat Klaus Ewald, besk.)

Odense Rets dom af 6. august 2009 (SS 10-2675/2009) er anket af anklagemyndigheden med påstand om skærpeelse, således at der udmåles en kort ubetinget frihedsstraf.

Tiltalte ⚓ har påstået frifindelse, subsidiært stadfæstelse.

Der er for landsretten afgivet supplerende forklaring af tiltalte, samt af vidnet

V der begge i det væsentlige har forklaret som for byretten.

Tiltalte har supplerende forklaret blandt andet, at han ikke var med til festen på diskoteket. Han stod til rådighed som chauffør for hans venner. Han så ikke episoden med kniven uden for diskoteket. Han havde 2 hobbyknive, fordi han havde glemt at han allerede havde lagt en kniv i bilen. Det er ikke normalt for ham at tage knive med fra tanken. Det var glem-somhed. Det er besværligt at aflevere effekter, som ved en fejl er medtaget fra tanken. Han havde også koder og nøgler til tanken med i bilen. Han var på arbejde igen 1-2 dage efter episoden.

✓ har supplerende forklaret blandt andet, at tiltalte skulle på arbejde igen ifølge vagtplanen den 1. juni 2009. Det er besværligt at aflevere en kniv, hvis man har medtaget den ved en fejl.

Af bemærkningerne til lovforslaget, der førte til lov nr. 500 af 17. juni 2008 om ændring af straffeloven, retsplejeloven, våbenloven og lov om fuldbyrdelse af straf m.v. fremgår blandt andet følgende:

”4.2. Lovforslagets udformning

I lyset af den seneste tids voldsepisoder, der har involveret brug af kniv, har Justitsministeriet overvejet, hvordan man kan bekæmpe denne form for personfarlig kriminalitet og således forhindre nye knivoverfald.

Straffen for at overtræde forbuddet mod at bære eller besidde kniv på offentligt tilgængelige steder mv., jf. våbenlovens § 4, stk. 1, er i dag i førstegangstilfælde en bøde på enten 3.000 kr. eller 5.000 kr. afhængig af knivens art, jf. pkt. 4.1 ovenfor. Efter Justitsministeriets opfattelse er der imidlertid behov for en betydelig skærpelse af straffene på dette område, således at det på en tydelig og forståelig måde tilkendegives, at forbuddet mod at bære kniv på offentligt tilgængelige steder skal overholdes.

Det er Justitsministeriets vurdering, at det vil have en præventiv effekt at gennemføre en strafskærpelse, hvorefter ulovlig besiddelse af kniv på offentligt tilgængelige steder som udgangspunkt skal straffes med frihedsstraf allerede i førstegangstilfælde.

Det foreslås på den baggrund, at våbenlovens § 10, stk. 3, affattes således, at overtrædelse af § 4, stk. 1, straffes med fængsel indtil 2 år, under særlig formildende omstændigheder dog med bøde.

Det forudsættes i den forbindelse, at der i *førstegangstilfælde* af overtrædelse af § 4, stk. 1, som altovervejende hovedregel fastsættes en kort ubetinget frihedsstraf på 7 dages fængsel.

For unge under 18 år kan straffen dog gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste, hvis betingelserne herfor er opfyldt.

Hvis der foreligger særlig formildende omstændigheder, kan der – både for lovovertrædelser over og under 18 år – i førstegangstilfælde idømmes bøde i stedet for fængsel. Der kan således forekomme tilfælde, hvor en frihedsstraf i førstegangstilfælde vil forekomme urimelig henset til de omstændigheder, hvorunder kniven har været medbragt.

Særlig formildende omstændigheder kan navnlig tænkes at foreligge i tilfælde, hvor en person oprindelig har haft et anerkendelsesværdigt formål (i våbenlovens forstand) med at bære eller besidde kniv på offentligt tilgængeligt sted, men på grund af f.eks. et svinkeærinde eller en forglemmelse efterfølgende er

kommet i en situation, hvor det ikke (længere) er lovligt at bære eller besidde den pågældende kniv.

Der kan således efter omstændigheder foreligge særlig formildende omstændigheder, hvis der f.eks. er tale om en person, som efter en arbejdsdag, fisketur, spejdetur eller lignende, hvor vedkommende lovligt har båret eller været i besiddelse af en kniv, foretager et restaurationsbesøg med kniven i lommen eller tasken i stedet for at tage direkte hjem og dermed overtræder forbuddet i våbenlovens § 4, stk. 1.

Hvis en person bærer kniv på steder eller under omstændigheder, hvor der er en nærliggende risiko for, at der kan opstå tilspidsede situationer af potentiel voldelig karakter – f.eks. i værtshusmiljøer i aften- eller nattetimerne – vil der dog kun sjældent foreligge særlig formildende omstændigheder, uanset om den pågældende person tidligere på dagen har haft et anerkendelsesværdigt formål med at bære kniven.

...”

Landsrettens begrundelse og resultat

Det fremgår af tiltaltes forklaring, at han anvender hobbykniv i forbindelse med sit fritidsarbejde på en tank. Han var senest på arbejde den 28. maj 2009 og skulle på arbejde igen 1-2 dage efter ransagningen. De 2 hobbyknive blev fundet under en ransagning af tiltaltes bil den 31. maj 2009 sent om natten ud for diskotek i Middelfart i forbindelse med en politiforretning i anledning af en anmeldelse til politiet om trusler med kniv på stedet.

Landsretten tiltræder herefter som anført af flertallet i byretten, at tiltalte er fundet skyldig i tiltalen ved at knivene, der er omfattet af våbenloven, uden anerkendelsesværdigt formål blev medbragt i bilen, idet besiddelsen ikke havde umiddelbar tilknytning til hans fritidsarbejde på tanken.

4 voterende finder under disse omstændigheder og uanset at det måtte bero på en forglemelse, at knivene var anbragt i bilen, at der efter forarbejderne til ændringen af våbenloven i 2008, der tilsigtede en skærpelse af straffen for overtrædelse af våbenlovens § 4, stk. 1, ikke er grundlag for at fastslå, at tiltalte var i besiddelse af knivene under sådanne særlig formildende omstændigheder, at udgangspunktet om fængselsstraf også i et førstegangstilfælde skal fraviges. Disse voterende stemmer derfor for i overensstemmelse med forarbejderne at idømme tiltalte en straf på fængsel i 7 dage.

2 voterende finder, af de af byretten anførte grunde, at der foreligger sådanne særlig formildende omstændigheder, at tiltalte alene bør straffes med en bøde som fastslået af byretten.

Der gives dom efter stemmeflertallet, således at straffen fastsættes til fængsel i 7 dage.

Der er ikke grundlag for undtagelsesvis at gøre straffen betinget.

Med denne ændring stadfæster landsretten dommen.

Thi kendes for ret:

Byrettens dom i sagen mod tiltalte β ændres, således at han straffes med fængsel i 7 dage.

I øvrigt stadfæstes dommen.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger for landsretten.

(Sign.)

Udskriftens rigtighed bekræftes. Østre Landsrets kontor, den 39.09

P.j.v.

*Gaudemar
Luffen*

Jakob Beyer
Politidvokat

Kan fuldbyrdes.
Fyns Politi, den 22/9-09

Udskrift af dombogen.

DOM

afsagt den 6. august 2009

Rettens nr. 10-2675/2009

Politiets nr. 2300-84172-00081-09

Anklagemyndigheden

mod

B

cpr-nummer:

Der har medvirket domsmænd ved behandlingen af denne sag.

Anklageskrift er modtaget den 23. juni 2009.

B er tiltalt for

overtrædelse af våbenlovens § 10, stk. 3, jf. § 4, stk. 1,

ved den 31. maj 2009 ca. kl. 03.40 ud for diskotek

i Middelfart, uden anerkendelsesværdigt formål at have besiddet to hobbyknive.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om fængsel.

Anklagemyndigheden har påstået konfiskation af 2 hobbyknive hos tiltalte, jf. straffelovens § 75, stk. 2.

Tiltalte har nægtet sig skyldig.

Forklaringer:

Tiltalte har forklaret, at han den pågældende aften stod ved sin bil foran i Middelfart. En af hans kammerater havde fødselsdag og havde holdt fest hjemme. Efterfølgende var de på Han havde lovet at køre for dem. Han skulle hente sin kammerat og hans venner. En af dem boede i Fredericia. Mens han holdt på parkeringspladsen, kom politiet. En politimand spurgte, om de måtte ransage hans bil, hvilket han var indforstået med, idet han ikke mente at have noget, der var ulovligt. I bilen fandt politiet de to hobbyknive i lommen i døren til førersædet.

* Berigtiget i medfør af retsplejelovens § 221, således at det overstregne erstattes med: 2

Den 17. september 2009

Ingrid Therkelsen

Han arbejder i sin fritid på tanken Den 28. maj var han på arbejde, hvor han benyttede de omhandlede hobbyknive. Knivene tilhører tankstationen, hvor han bruger dem til at åbne kasser med. Når han er på arbejde, har han altid en hobbykniv i lommen. Det sker ofte, at han og de andre ansatte kommer til at tage kuglepenne og hobbyknivene med hjem. Han havde ikke tænkt på, at han havde knivene i bilen, før de blev fundet af politiet. Knivene og de andre ting fra tanken lå i lommen i sidedøren. Det er sædvanlige og billige hobbyknive. Når han får fri, lægger han tingene fra tanken sidelommen, så de er klar, når han skal på arbejde igen.

Han har tidligere oplyst overfor politiet, at han havde været på arbejde lørdag den 30. Det skulle han have været, men vagten blev byttet på grund af kammeratens fødselsdag. Tiltalte er sædvanligvis på arbejde 3 dage om ugen, men det kan ske, at han kaldes på arbejde andre dage på andre tankstationer ved sygdom og anden fravær.

Vidnet ✓ har forklaret, at hun er forretningschef på Shelltanken hvor tiltalte har fritidsjob. På tanken ligger blandt andet kuglepenne og hobbyknive, der anvendes af tiltalte og de andre ansatte. De skal efterlade tingene, hvor de tog dem, når de får fri. Tiltalte var forud for den 31. maj 2009 senest på arbejde den 28. maj. Hun mener, at der var noget med, at han skulle have været på arbejde den 30. maj, men at han byttede nogle vagter. Hun husker det ikke helt præcist. Uanset at de ansatte skal aflevere tankens ting, når de får fri, sker det jævnligt, at de kommer til at tage kuglepenne, knive og andet med hjem. Når der mangler for meget, sender hun en sms rundt til de ansatte om, at de skal huske at medbringe tingene.

Personlige oplysninger

Tiltalte har forevist ansøgning om aftjening af værnepligten, der er imødekommet.

Tiltalte har forklaret, at han kom til Danmark fra Bosnien i 1998. Han har taget 9. og 10. klasse og 1. år på handelsskolen. Han er i gang med at tage en kontoruddannelse og er for øjeblikket i skolepraktik. Han har søgt ind til forsvaret. Han ville gerne være begyndt i år, men det kunne først lade sig gøre 1. februar 2010. Han ønsker at videreuddanne sig indenfor politiet. Han har endnu ikke søgt dansk statsborgerskab. Hans forældre bor i Danmark. De er skilt, og han har ikke megen kontakt med sin far. Han har en søster her i landet. Han bor alene i en ungdomsbolig og har en kæreste.

Rettens begrundelse og resultat

2 dommere finder, at tiltalte er skyldig i overtrædelse af våbenlovens § 4, stk. 1. Dommerne har lagt vægt på, at tiltalte medbragte de omhandlede hobbyknive i sin bil, og at det ikke skete umiddelbart i tilknytning til hans fri-

tidsarbejde på tanken.

I dommer finder, at tiltalte var i besiddelse af de omhandlede hobbyknive i anerkendelsesværdigt formål, idet knivene kun blev anvendt på tanken, hvor tiltalte har fritidsarbejde, hvilket er bekræftet af vidnet ✓

Det lægges efter forklaringerne til grund, at tiltalte havde medtaget hobbyknivene fra tanken sammen med andre effekter, hvorefter han lagde det hele i lommen i bildøren til senere brug på tanken. Under disse omstændigheder findes besiddelsen af hobbyknivene ikke at udgøre en overtrædelse af våbenloven. Denne domme stemmer derfor for at frifinde tiltalte.

Der afsiges dom i overensstemmelse med stemmeflertallet.

Straffen fastsættes efter våbenlovens § 10, stk. ~~3~~ jf. § 4, stk. 1 til en bøde på 3.000 kr.

Retten har lagt vægt på de afgivne forklaringer om, at hobbyknivene tilhører den tank, hvor tiltalte har fritidsjob, og hvor han anvender dem i forbindelse med sit arbejde. Retten har lagt til grund, at tiltalte efter arbejde den 28. marts 2009 lagde effekterne fra tanken i lommen i døren, hvorefter han glemte dem. Retten finder herefter, at der foreligger særligt formildende omstændigheder, således at tiltalte kan straffes med en bøde på 6.000 kr., der efter de økonomiske oplysninger nedsættes til 3.000 kr.

Retten tager påstanden om konfiskation til følge, jf. straffelovens § 75, stk. 2.

Thi kendes for ret:

Tiltalte B skal straffes med en bøde på 3.000 kr.

Forvandlingsstraffen er fængsel i 6 dage.

Der foretages konfiskation af 2 hobbyknive.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger.

Ingrid Therkelsen
dommer

/lih

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Retten i Odense, 10. afdeling, den 23. september 2009

Linda Hansen
kontorfuldmægtig

* Berigtiget i medfør af retsplejelovens § 221, således at det overstregne crstattes med: 2

Den 17. september 2009

Ingrid Therkelsen